

Проте можна сказати, що оптимального варіанта перекладу інтернаціоналізмів не існує: у кожному тексті зустрічаються як "помилкові друзі перекладача", так і слова, що вимагають дослівного перекладу.

Англійські загальнонаукові інтернаціоналізми набувають в науково-технічних текстах певну якісну специфіку. Вони збагачуються зв'язками, створюють нові словосполучення і часто потребують нових еквівалентів перекладу, яких немає у словнику. Це спричиняє труднощі при перекладі. Необхідно враховувати таку специфіку і уникати помилок перекладу. Таким чином, для адекватного перекладу необхідно знати закономірності і способи перекладу інтернаціональних слів.

Вибір того чи іншого способу або прийому перекладу залежить від багатьох факторів. А саме, характеру тексту, що перекладається, аудиторії споживача продукції, особливості психології перекладача, а також його прихильність певній літературній традиції. Все залежить від кожного конкретного випадка.

«ОСІННІ КАРНАВАЛИ» У ТВОРЧОСТІ ЛІНИ КОСТЕНКО Й КОНОТОПСЬКОГО ХУДОЖНИКА ВОЛОДИМИРА БОРОШНЄВА

Учитель Журавель Л.В., Конотопська гімназія

У повсякденному житті люди майже не помічають краси світу, миттєвих змін природи. Їм здається, що це звичайне, ординарне... І тут з'являється митець - і схоплює цю красу, і показує нам. Хіба не аргумент - "Осінні карнавали" в поетичній творчості Ліни Костенко і в живописі конотопського художника Володимира Борошнєва?

Ліна Костенко - один із тих митців, для яких тема природи завжди на чільному місці. У збірці "Вибране" (1989) є розділ з поетичною назвою "Осінні карнавали". Він містить кілька мотивів, які вирівнюються в структурі поетичного тексту. Найперше - це мотив філософського осмислення буття людини в просторі й часі.

*Вдень ще літо, а надвечір - осінь.
В склепі ночі похорон тепла. (с.329)*

*Я прощаюся з літом. І воно мені каже "Прощай!"
І хитає над шляхом порожні гнізда грачині.*

(с.320)

Мотив любові “як прекрасної стихії ніжності й осяяння душі” пронизує весь розділ.

Осінній день березами почавсь. Різьбить печаль свої дереворити.

Я думаю про тебе весь мій час.

Але про це не треба говорити, (с.344)

Емоційним багатством відзначається мотив єднання людини з природою.

Біднесенький мій ліс, він зовсім задубів!

Він ждає мене і думає про розлуку.

Вже листопад підкрався з-за дубів

і гай знімає золоту перуку, (с.345)

Саме пейзаж стає головним у творчості Володимира Борошнева. Картини живописця можна бачити не тільки на чисельних виставках, але й у збірках Конотопського краєзнавчого та Сумського художнього музеїв. Невеликі ліси, береги річки Сейму чи Єзуча, напівзарослі болота - ось улюблені теми художника.

Переважна більшість поетів і художників обарвлюють картини осені сумними відтінками, асоціюючи що пору року зі схилом людського віку. Та Ліна Костенко й Володимир Борошневе відходять од такої традиційної манери й натомість малюють осінь по-іншому.

Осінні пейзажі Володимира Борошнева привертають увагу музичністю й вишуканістю (“Осіньна постель”, “Мовчання осені”, “Початок осені”). Світлий сум цих картин озвучується живим словом поезії Ліни Костенко “Осінній день, осінній день, осінній!”

Осінній день, осінній день, осінній!

О синій день, о синій день, о синій!

Осанна осені, о сум! Осанна.

Поєднання асонансів та алітерації в одному вірші створюють потрібний звуковий ефект. Ліна Костенко ніби малює звуками (о-с'-н'-о-с'-н'-о-с'-н'), (о-і-е-о-і-е-о-і), викликаючи в читача зорові та слухові образи У перших двох рядках поезії змальовано осінній день з високим безхмарним небом, по вінця сповненим синявою.

Осінній світ поезії Ліни Костенко й художника Володимира Борошнева глибокий, невичерпний, він широкий і безмежний, як людське пізнання. Їхня творчість – це прагнення схопити мить і передати глибокі роздуми. Це вміння бачити в природі інтимне, бентежне, печальне...

В "Осінніх карнавалах" Ліни Костенко природа жива, добра, вся "в іскрах золотих", вона говорить, як мисляча особистість.

Людина, байдужа до навколишньої краси, не почує голосу шипшини, не побачить посмішки осені, не зрозуміє "суху розмову полум'я із листям". "Осінні карнавали" Ліни Костенко й осінні пейзажі Володимира Борошнева - це засіб виховання палкої любові до рідної землі, природи, це об'єкт пізнання. І коли Ліна Костенко славить осінню природу, то нам добре зрозумілі її почуття, бо і в нас на Конотопщині є "ражеві сосни", "старі дуби", "в кошиках гриби", "двори... у хуртовині айстр", "журавлі, і їх прощальні сурми", "відлітання радості і птиць".

У картинах Володимира Борошнева "Осіння декорація", "Осінній ранок", "Осінній акорд". "Осіння безмовність", "Осінь" природа змальована таким и чудовим и барвами, що хочеться пройтись лісовою стежкою, посумувати разом з тоненькими берізками. Творчість Володимира Борошнева співзвучна вимогам, які пред'являв до пейзажу великий майстер цього жанру О.Саврасов: "Нам не потрібні ландшафти, де немає почуттів. Якщо в художника нема душі, її не буде і в живопису. Пейзаж повинен бути звуком, який відповідає сердечним почуттям людини". Світ художника... Світ поета... Цікаве зауваження зробила Ліна Костенко: "Чудний народ - художники й поети, усе їм сниться те, чого нема. Усе їм сниться те, чого й не буде. І кожний з них і мудрий, і дитя".

Осіння картина завмирання й згасання природи в поезії Ліни Костенко не викликає розпачу, а навіть роздуми.

*Ставить осінь на землю свою золоту жирандоль.
І, ковтаючи сльози, одягнувши на плечі сукману,
перемотує літо на чорні катушки тополь,
шиє голим полям нескінченну сорочку з туману.*

Скільки в "Осінніх карнавалах" думок, почуттів, переживань, надій, сподівань, мрій!

*Старі дуби, спасибі вам за осінь,
за відлітання радості і птиць.
Ще, певно, я затуркана не зовсім.
Що чую шурхіт княжих багрянців.
Моя княгине! Ти ідеши вмирати,
піднявши вгору стомлене лице.
Я плачу й можу сліз не витирати,
Старі дуби, спасибі вам за це.*

Осінні сльози змивають із душі наболіле, і вона просвітлюється, набирається сили, зникає відчуття смутку й тривоги, приходять філософське розуміння сенсу людського буття.

Упродовж усього творчого життя Володимир Борошнів залишається вірним своїй темі - природі. Особливо вдаються художнику такі мотиви в природі, які співзвучні людині мрійній, з чутливою душею. У картині "Осіній смуток" настрої виражаються через небо, дерева, воду, світло. Художник уловив "дихання" в природі. Спокійним і задумливим постає перед нами Сейм. Саме річка є смисловим та ідейним центром художнього полотна, і наш погляд у першу чергу спрямовується на темно-фіолетове водне плесо. Цією барвою художник досягає враження бездонної стихії та природної краси. Темні барви поступово переходять у бліді, прозоріші по краях і по самому горизонту. Плавне злиття кольору води зі світло-голубою барвою чистого неба створює враження безконечності простору.

Живопис, поезія здатні очищати красою людську душу, відновлювати рівновагу, збагачувати й творити особистість.

РІЗНОРІВНЕВІ МОВНІ ВИЯВИ СУРЖИКУ ТА ДІАЛЕКТИЗМІВ НА КОНОТОПЩИНІ

Викл. Барбара Н. В., студ. Жежкунець В., Внучкова А., ПТКЖум ДУ

Проблема чистоти мовлення не випадково є предметом систематичних досліджень учених-лінгвістів, методистів і вчителів-практиків. Адже це одночасно показник розвитку особистості людини, її духовних здібностей – інтелекту, мислення, моральних якостей. К. Д. Ушинський вважав рідну мову головним предметом, основою духовного розвитку, пізнання світу взагалі: «Дитя, яке не звикло заглиблюватися в смисл слова, темно розуміє або зовсім не розуміє його справжнього значення,.. завжди страждатиме від цього корінного недоліку в процесі вивчення всякого іншого предмета» [1].

Тема дотримання норм літературної мови знайшла відбиття в працях учених О. Біляєва, М. Пентилюк, В. Мельничайка, Н. Пашковської, Г. Іваницької, Л. Скуратівського, Г. Шелехової (Україна), К. Бархіна, М. Рибникової, М. Абакумова, Л. Федоренко, М. Львова (Росія) та ін. Актуальність дослідження зумовлена увагою до проблем дотримання норм літературної мови як основи розвитку особистості громадянина держави. Метою роботи є спроба визначити